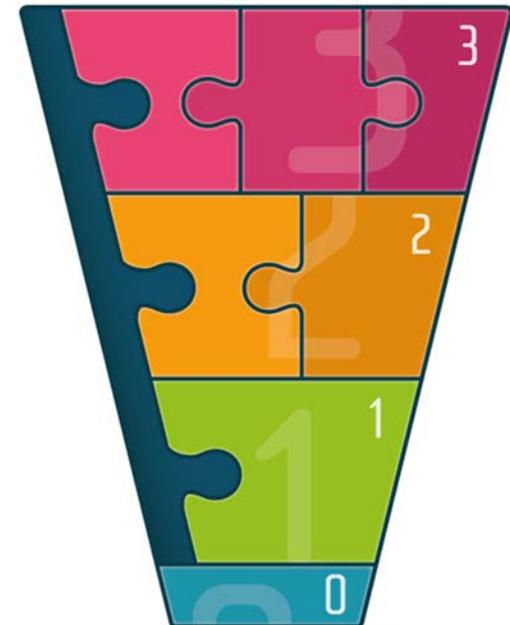

BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats

- Bakgrunn
- Hva er BTI
- Hovedmål
- Arbeidsprosessen
- Betydningen av nivå 0, engasjementet til de som ser barna til daglig
- BTI i sør

Begrunnelse og organisering

- Helsetilsynets rapport 2008 konkluderer med at det er svært alvorlig at det svikter i kommunenes tilrettelegging, samordning og oppfølging både når det gjelder å fange opp, utrede og følge opp de enkelte barna.
- I 90 av 114 kommuner var det brudd på regelverket
- BTI i Danmark
- Norske pilotkommuner/nøkkelkommuner
- Sentral arbeidsgruppe med representanter for alle KoRus, ledet av Helsedirektoratet

Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2008 med kommunale helse-, sosial- og barneverntjenester til utsatte barn

Utsatte barn og unge – behov for bedre samarbeid

NOU 2017: 12

Svikt og svik — Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt

- Innblikket vi har fått i disse barnas situasjon, har gjort et dypt inntrykk. **Det ble klart for oss at et så teknisk ord som «systemsvikt» ikke var dekkende. Dette handler først og fremst om svik mot barn.**
- Ann-Kristin Olsen, juni 2017

Hovedmål

- Tidlig intervensjon gravide, barn og unge som trenger ekstra oppmerksomhet/det er knyttet bekymring til
- Brukermedvirkning – barn/unge og foreldre
- Koordinering av tjenester, oppfølging uten brudd

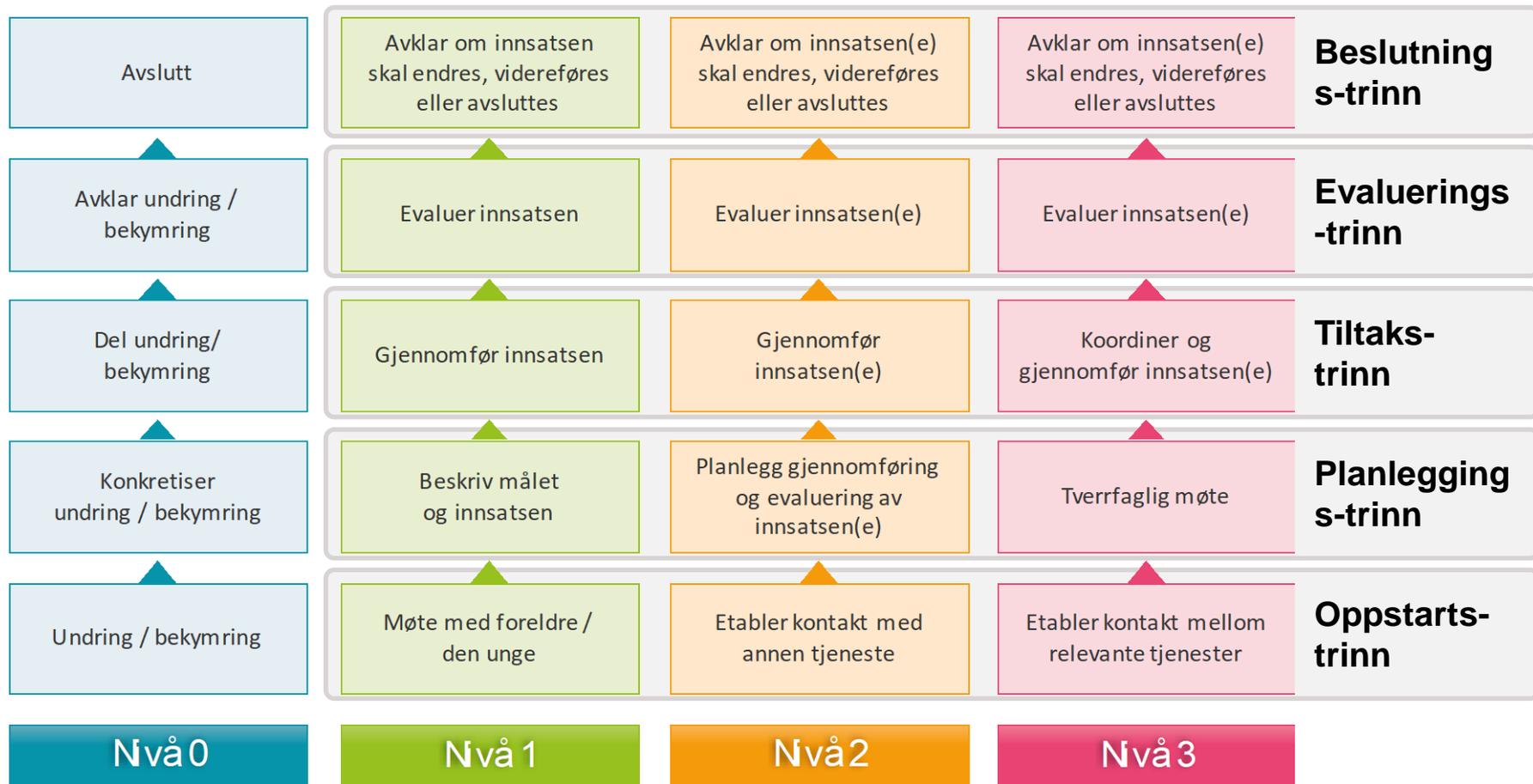
Brukermedvirkning barn og unge

- **Grunnloven § 104.**Barn har krav på respekt for sitt menneskeverd. **De har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling.**
- Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.
- Barn har rett til vern om sin personlige integritet.

Handlingsveiledere og stafettlogg

Avslutter

Ved mistanke om vold/overgrep skal saken meldes direkte til barnevern-tjenesten, se egen handlingsveileder i kvalitetslosen.

Grunn til å gå videre?
Individ- eller system-
nivå

Hva: Tolkning av konkretisert grunnlagsmateriale og beslutning om saken skal: a) gå videre på enten individ- eller systemnivå. Hvis nei, avsluttes saken. Hvis ja, vurderes behov for å gå videre med: a) individtiltak (nivå 1) OG/ELLER b) systemtiltak (eget kvalitetssystem).

Hvordan: Beslutningsprosedyren vil avhenge av hvem som tar beslutningen. Grad av formalisering må vurderes.

Hvem: Alle medarbeidere. Evt leder på avdelingen – avhengig av tjenestested.

Verktøy: 1) Resultat fra undringssamtalen.

Del bekymringen

Hva: Med «del bekymring» menes at hver enkelt deler sine observasjoner og inntrykk fra samtaler med andre. Andre kan være både: barnet/ ungdommen, foresatte, kolleger/leder og eventuelt hjelpinstanser. Dette avhenger av hvilken rolle den enkelte ansatte har.

Hvordan: Deling av undring med kolleger og evt leder. Del undring med barnet/ungdommen og /eller foresatte. Er dere usikre, ta kontakt med hjelpetjenestene

Hvem: Alle medarbeidere deler med kollega/leder. Veien videre avhenger av tjenestested og roller.

Verktøy: 1) Mal på undringssamtale

Konkretiser
undring

Hva: Med konkretisering menes at den undringen man har fått gjennom observasjon eller samtaler, sammenfattes og skriftliggjøres. Konkretisering innebærer også at man utleder noen spørsmål som man ønsker å få svar på og som kan underbygge eller avkrefte en bekymring.

Hvordan: Konkretisering gjennomføres ved å fylle ut en mal for konkretisering av observasjoner og samtaler. Konkretisering skjer før undringen deles med barn/unge, foresatte og/eller kolleger.

Hvem: Alle medarbeidere.

Verktøy: 1) Observasjonsskjema

Undring

Hva: Med undring menes observasjoner eller hendelser som leder til spørsmål vedrørende barn/unges helse, trivsel eller livssituasjon. En undring innbefatter dermed spørsmål om observasjoner eller hendelser kan indikere behovet for å undersøke barnets livssituasjon nærmere. Undring innebærer ingen antakelser eller konklusjon om spørsmålene.

Hvordan: Verktøy som beskriver tegn og signaler som kan gi grunnlag for undring.

Hvem: Alle medarbeidere

Verktøy: 1) Barn og unges signaler på mistriksel. **2)** Bekymringsskala vedrørende foresatte. **3)** Skjema over risiko og beskyttelsesfaktorer.

Nivå 0

Beslutning:
1) avslutte/fortsette, 2)
systemtiltak, 3) nivå 2/3

Hva: Beslutning om: 1) avslutte eller fortsette tiltak, 2) eventuelt fortsette individuelt- eller systemtiltak på nivå 1 eller fortsette til 2 eller 3. Fortsatt innsats kan involvere eksterne hjelpere til råd og veiledning, utredning og konkrete tiltak. Hvis det er aktuelt å involvere flere nye tjenester eller saken er kompleks, fortsetter prosessen på nivå 2. Ved overføring til nivå 2 vurderes: a) om det er behov for tverrfaglige beslutninger der det involveres flere tjenester i beslutningen, og/eller: b) om flere tjenester kan ha et relevant tjenestetilbud.

Hvordan: Beslutningsprosedyren bør formaliseres og involvere enten faggruppe og/eller ledelse og foresatte/barnet/ungdommen.

Hvem: Beslutning fattes av fagansvarlig og/eller ledelse

Verktøy: 1) Stafettloggen 2) Mal for beslutningsprosedyre

**Evaluering: Tiltak på
nivå 1 og behov for
ytterligere innsats**

Hva: Evaluere iverksatte tiltak på nivå 1 (interne tiltak) og vurdere/begrunn behov for ytterligere bistand enten i form av interne tiltak, tiltak i andre tjenester eller tiltak i samarbeid med andre tjenester.

Hvordan: Evaluering bør gjøres av fagpersoner i aktuell tjeneste. Rapporteres i Stafettloggen.

Hvem: A: Alle medarbeidere. B: Utvalgte medarbeidere. C: Leder/lederforum.

Verktøy: 1) Stafettloggen

**Iverksetting av
tjenesteinterne tiltak**

Hva: Iverksetting av eller vedtak om bruk av lokale tiltak. Dette kan inkludere bruk av tiltak fra eksterne samarbeidspartnere inn på eller i tilknytning til aktuell arena/basisarenaen.

Hvordan: Tiltak gjennomføres i tråd med tiltaksbeskrivelsen.

Hvem: Ansvarlig for tiltak internt i tjenesten eller ansvarlige i hjelpetjenester

Verktøy: 1) Tiltaksoversikten

**Planlegging, gjennom-
føring og evaluering av
møte m/foreldre**

Hva: «Planlegging, gjennomføring og evaluering av møte med foresatte/barn/ungdom» inneholder følgende oppgaver: a) drøfting av grunnlagsinformasjon (skape felles virkelighetsforståelse), b) planlegge aktuelle tiltak, c) evaluere beslutningsprosessen.

Hvordan: Møtet gjennomføres etter intern mal. Andre hjelpetjenester kan også delta som veiledere etter samtykke fra foresatte (problemforståelse og utforming av tiltak). Stafettlogg opprettes. Nytt møte avtales.

Hvem: Den som holder i saken og evt leder. Tjenesteenhet i samråd og samarbeid med foresatte/barn/ungdom avgjør hvem som skal delta i et slikt møte

Verktøy: 1) Den nødvendige samtalen 2) Mal for møtet 3) Samtykkeskjema

**Definer
problemstilling**

Hva: Med definering av problemstilling menes gjennomgang av indikasjonene på bekymring (bekrefting eller avkrefting av indikasjoner) og der det utledes forslag eller hypoteser om årsaksfaktorer, eventuelt tiltak som kan iverksettes. Dette inngår som grunnlagsinformasjon i neste møte med foresatte.

Hvordan: Mal for konkretisering av problemstilling, mulige årsaker og eventuelle forslag til tiltak.

Hvem: Den som har meldt undringen, evt i samarbeid med kollega eller leder. Avh av tjenestested.

Verktøy: 1) Mal for konkretisering av problemstilling

Nivå 1

Redigerbar

Barnets logg og stafettholder

BTI prosess

Start – vi rydder i egne skap

Nøtterøy og Tjøme kommune

Oversikt over ulike hjelpetilbud til barn og unge i Nøtterøy kommune. Skoleåret 2013/2014

Tilbud i grått med * rekvireres fra tjenestekontoret, tlf til ekspedisjonen: 95 19 34 80, lise.olafsen@notteroy.kommune.no
Ved feil/mangler i oversikten vennligst kontakt Hilde Forsmo, hilde.forsmo@notteroy.kommune.no

Oversikten er delt i alder 0-6år, 6-13år, 13-18år over 18 år og uavhengig av alder. Hjelpetilbudene er gratis for foreldre og barn.

0-6 år Tilbud	Hva er dette	For hvem	Hvor /når	Kontakt/tlf nr
KVIK- kartlegging	Kartlegging/screening av barn fra 0-2 års og familien. Et etablert system for å fange opp barn og eller familier i risiko. Utføres i de faste konsultasjonene på helsesstasjonen.	Alle barn 0-2 år	Helsesstasjonen Tinghaugveien 14, (Kulturhuset) inngang vest	Kirsti Gjertsen Tlf: 40801230
Småbarnsteam Tverrfaglig konsultasjon	Tverrfaglig konsultasjonsteam sammensatt av helsesstasjon, PPT og barnevern. Anonyme saker. Uforpliktende rådgivning. Taushetsplikt. Foreldre og barnehage kan ta kontakt.	Ansatte i barnehage og foreldre	I barnehager På bestilling.	PPT/barnevernet/ helsesstasjon Liv Firing Tlf: liv.firing@notteroy.kommune.no
Foreldreveiledning De utrolige årene – (DUA)	Foreldreveiledning som styrker foreldreferdighetene i forhold til barna gjennom å gi foreldrene noen strategier til bruk i hverdagen. 2 grupper i halvåret. http://dua.uit.no Kurs for foreldre med barn i alderen 3 – 6 og 6 – 12 år Kortversjon til foreldre med barn i alderen 2 – 5 Babyprogram, Kurs for førtøgsgangsfødende er under planlegging.	Ulike kurs tilbys. Ta kontakt for mer informasjon.	Foyland skole Helsesstasjonen	Helsesstasjonen / RMU (Ressursenter for mennesker med utviklingsmulighet) Helsesstasjonen Tlf: 40801230 Kirsti.gjertsen@notteroy.kommune.no Arne.hoen.normann@notteroy.kommune.no
Circle of security	Foreldreveiledning	Kommer	PPT	Liv Kristin Vang PPT 40920580
Svangerskapskurs/ Foreldreforberedende gruppe	Foreldreforberedende gruppe i regi av jordmor på helsesstasjonen. Gravide i arbeid	Gravide	Helsesstasjonen Tinghaugveien 14, (Kulturhuset) inngang vest Tilbudet går jevnlig	Helsesstasjonen Tlf: 40801230
Jordmor	Oppfølging av jordmor i svangerskapet. Tilgjengelig for alle kvinner i Nøtterøy kommune.	Alle kvinner, gravide, ammende	Helsesstasjonen Tinghaugveien 14, (Kulturhuset) inngang vest Timebestilling Etter avtale	Helsesstasjonen Tlf: 40801230
Psykolog lavterskel	Lavterskel psykisk helsehjelp med mål om å gi rask hjelp og være "los" videre i systemet. Tilbud om råd og veiledning, samtaler, vurderinger og kortere behandling.	Barn og unge under 18 år, gravide og foreldre bosatt i Nøtterøy og Tjøme kommune	Barn og unge under 18 år, gravide og foreldre bosatt i Nøtterøy og Tjøme kommune	Kontakt gjennom helsesstasjonen, skolehelsetjenesten, PPT og barnevern.
Sansomotorisk gruppe (Fysio/ergo)	Sansomotorisk gruppe for barnehagebarn ledet av fysioterapeut	Barn med behov	I gymsal på skole. Kan tilrettellegges i barnehage etter behov. Etter avtale.	Fysio/ergoterapi tjenesten Karianne Fossli Karianne.fossli@notteroy.kommune.no Tlf: 95 19 35 20
Foreldreveiledning Marte Meo individuelt tilbud	http://www.martemeo.no/hva-er-marte-meo.aspx Styrke og utvikle samspill mellom foreldre og barn.	Foreldre	I hjemmet	Barnevernstjenesten Tlf: 95193510 Ann Elisabeth Aubert Ann-elisabeth.aubert@notteroy.kommune.no
Marte meo veiledning for barnehageansatte	Samspillsveiledning for ansatte i barnehagen og i forhold til det enkelte barn.	For barnehagepersonale	I barnehage	PPT Liv Kristin Wang og Liv Firing liv.kristin.wang@notteroy.kommune.no Tlf:
Sjøstjerna Oserød barnehage	Barnehageavdeling for barn som trenger ekstra hjelp og støtte i deler av barnehagetiden. De er en del av barnehagen men har mulighet til mindre og oversiktlig gruppe ved behov. Bemannet med ansatte med spenn i faglig kompetanse.	For barn med spesielle behov. Barn som trenger ekstra hjelp og støtte. Stort spenn i funksjonsnivå. Avpasset til hvert enkelt barn.	Oserød barnehage	Rita S. Elman tlf: 33 40 28 20 mob:95 00 64 70
Opplevelseskort	Dette er et kort som gir barn og unge gratis tilgang til diverse kulturtilbud og aktiviteter. Kortet fungerer som	Barn og unge. Kriterer	Ulike kulturtilbud	Kontakt helsesøster på skolen eller Nøtterøy helsesstasjon 40801230

6-13 år Tilbud	Hva er dette	For hvem	Hvor /når	Kontakt/tlf nr
Psykologisk førstehjelp	http://www.psykiskhelse.no/index.asp?id=30066 "Psykologisk førstehjelp" for barn er et strukturert og nyttig verktøy, som skal kunne gjøre barn og unge i stand til å klare å ta vare på egen psykiske helse.	For alle barn og unge	På skolen eller i hjemmet etter avtale	Skolehelsetjenesten. Ta kontakt med helsesøster på den aktuelle skolen. http://www.notteroy.kommune.no/liste.aspx?MId1=130&Listelid=106
Tverrfaglig team Barnevern, PPT og skolehelsetjeneste	En uforpliktende drøfting mellom ulike faggrupper rundt problemstilling som skole eller foreldre er bekymret for. Taushetsplikt.	For lærere, foreldre og andre samarbeidspartnere i kommunen.	Faste tider på skolen	Ta kontakt med den enkelte skole.
Foreldreveiledning De utrolige årene – (DUA)	Foreldreveiledning som styrker foreldreferdighetene i forhold til barna gjennom å gi foreldrene noen strategier til bruk i hverdagen. 2 grupper i halvåret. http://dua.uit.no Kurs for foreldre med barn i alderen 3 – 6 og 6 – 12 år Kortversjon til foreldre med barn i alderen 2 – 5 Babyprogram, Kurs for førtøgsgangsfødende er under planlegging.	Ulike kurs tilbys. Ta kontakt for mer informasjon.	Foyland skole Helsesstasjonen	Helsesstasjonen / RMU (Ressursenter for mennesker med utviklingsmulighet) Helsesstasjonen Tlf: 40801230 Kirsti.gjertsen@notteroy.kommune.no Arne.hoen.normann@notteroy.kommune.no
Fritid med bistand*	Hjelper barn med ulike bistandsbehov inn i selvvalgte fritidsaktiviteter www.fritidmedbistand.no/ * Tilbudet rekvireres via Tjenestekontor eller via barnevern	Barn og ungdom Opp til 18 år	RMU	RMU Mari S. Lilleengen Anette Berg 33 40 36 73
Nettverksgruppe RMU*	Grupper for å etablere sosialt nettverk for barn * Tilbudet rekvireres via Tjenestekontor	For alle	I RMU's lokaler, Vestskogen	Tjenestekontor Tlf: 95 19 34 80 Liss B. Johnsen
Skilsmissegrupper (Barn med to hjem)	Samtalegrupper med 5 elever og helsesøster http://www.pis.no/pis/	For barn og unge som har foreldre som skiller seg	På noen skoler, sirkulerer både i barne- og ungdomsskole	Helsesstasjonen Tlf: 40801230
Grupper for barn av psykisk syke	Gruppesamtale for barn av psykisk syke	For barn av psykisk syke	RMU sine lokaler	RMU, Ellen Borge 33 40 36 74
Trygghetsnett	Nettverk for pårørende med: - Ungdom med utviklingsforstyrrelser - Ungdom med rusproblemer - Hjemmeboende med slag eller demens. Gir deg kontakt med andre pårørende i samme situasjon, får tilgang til fagstoff og kan delta på ulike samlinger.	Pårørende	Nettbasert	Tlf: 95 98 57 77 post@trygghetsnett.no
Støttesamtaler *	Tilbud om samtale * Rekvireres via Tjenestekontor	Barn, unge, pårørende	RMU sine lokaler	Tjenestekontoret Tlf: 95 19 34 80 RMU, Tone B. Evensen 33 40 36 76
Ukentlig konsultasjon PPT	Anonyme saker. Uforpliktende rådgivning. Taushetsplikt. Foreldre, skole og barnehage kan ta kontakt.	For foreldre, skoler og barnehager	Hver mandag på PPT	Cecilie Waerp Cecilie.waerp@notteroy.kommune.no
Friskliv ung	Tilbud om oppfølging i fb med inaktivitet/overvekt, Foreldreveiledning, KID kurs (depressjonsmestring), Bra Mat kurs, Individuell og/eller gruppe oppfølging Se kommunens hjemmeside for mer informasjon.	Barn og unge	Tirsdager, hver a. mandag Helsesstasjonen	Mari Handeland helsesøster 95 77 80 36 Karianne Fossli Fysioterapeut 95193520
Psykolog lavterskel	Lavterskel psykisk helsehjelp med mål om å gi rask hjelp og være "los" videre i systemet. Tilbud om råd og veiledning, samtaler, vurderinger og kortere behandling.	Barn og unge under 18 år, gravide og foreldre bosatt i Nøtterøy og Tjøme kommune	Etter avtale	Kontakt gjennom helsesstasjonen, skolehelsetjenesten, PPT og barnevern.
Sansomotorisk gruppe	Sansomotorisk gruppe for skoleelever 1-4 kl.	Barn med spesielle behov	I gymsal på skole	Ingun Fredheim Auestad Tlf: 953 04 137
Bassenggruppe	Bassengtrening for skolebarn 1-7 kl. ledet av fysioterapeut.	Barn med spesielle behov	Sjølyst basseng	Karianne Fossli Tlf: 95 1935 20
Gruppe 10 Brattås skole	Skoleavdeling for barn med store hjelpebehov.	For barn med store hjelpebehov	Brattås skole	Brattås skole Monika Ekeberg, tlf: 33 40 27 06
Mottaksklasse1 – 7 klasse	Minoritetsspråklige	For minoritetsspråklige elever	Vestskogen skole	Ta kontakt med rektor på Vestskogen skole Tlf: 33 40 28 40
Opplevelseskort	Dette er et kort som gir barn og unge gratis tilgang til diverse kulturtilbud og aktiviteter. Kortet fungerer som ett klippekort hvor det blir avmerket når kortet har blitt benyttet til en aktivitet. Kortet er gyldig for et kalenderår, januar – desember.	Barn og unge. Kriterer	Ulike kulturtilbud	Kontakt helsesøster på skolen eller Nøtterøy helsesstasjon

Proessen

- Forankring
- Etablering av prosjektgruppe og styringsgruppe/arbeidsgrupper
- 0 punktsmåling, v/KoRus
- **Utarbeiding av handlingsveiledere**, avtaler angående logg,
- Utprøving i enheter
- Implementering/kompetanseheving/inn i vanlig drift

MÅLGRUPPER OG MÅL:

Treffer sikker beslutning om å avslutte saken eller overføre til et høyere nivå	Positiv endring i barnets situasjon a) Avslutte sakenb) Videreføre tiltakc) Overføring til nivå 2 eller 3d) Systemtiltak	Positiv endring i barnets situasjon a) Avslutte sakenb) Videreføre tiltakc) Overføring til nivå 1 eller 3d) Systemtiltak	Positiv endring i barnets situasjon a) Avslutte sakenb) Videreføre tiltakc) Overføring til nivå 1 eller 2d) Systemtiltak	MÅL
Alle barn medarbeiderne undrer eller bekymrer seg for	Barn med behov for enkel bistand fra den aktuelle tjenesten	Barn med behov for bistand fra to tjenester	Barn/unge med behov for tverrfaglig bistand fra flere tjenester	MÅLGRUPPE
Nivå 0	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	

Nivå 0 – fra undring til tiltak

Familien som hoppet direkte til nivå 3

Undring - tegn og signaler

- Ukonsentrerte – faller ut av undervisningen
- De glemmer ting
- De har ikke med seg riktige bøker hjem
- Vimsete
- Sønnen min har mye vondt i magen
- Vi var alle redde

Del bekymring med foreldre og barn – vis at du vil dem vel og at dere er på samme lag

«Jeg skulle ønske at de hadde hjulpet meg med å ta det opp – men jeg forsto at de ville meg og barna vel – alle er ikke sånn»

«Jeg må vite at dere vil meg vell» På samme lag – med felles mål

- Redd for å miste kontakten
- Redd for å stå alene
- Vet ikke hvordan jeg skal handle

BTI i region sør/Agder

Skien - pilot, Nøtterøy/Tjøme,
Porsgrunn, Siljan, Bamble,
Notodden/Hjartdal,

Agder:

Risør, Åmli,

Listerkommunene: Flekkefjord,
Farsund, Sirdal, Lyngdal, Kvinesdal

Folkehelseprogrammet i Agder

Regionalt samarbeid RVTS, R-bup
og KoRUs Sør – regionalt team

Du finner mer informasjon her

<http://www.korus-sor.no/utviklingsprogram/bedre-tverrfaglig-innsats>

